

በኢትዮጵያ አየር መንግድ ላይ የተደረገ ምርመራ እና መግለጫ (ሚክይ ዓምሃራ)

November 13, 2018

ANA (All Nippon Airways) የተባለው የጃፓን አየር መንገድ ከቦይንግ ያዘዛቸው 5 B787 ድሪም ላይነር ደረጃቸውን ያልጠበቁ በመሆኑ እና ዲዛይናቸው ችግር ስላለበት እንዲሁም ጭነት ሳይጭኑ በራሱ ከባድ በመሆናቸው ከቦይንግ ጋር የነበረውን ወል ያፈርሳል። ቦይንግ ገዢ እንደምንም ሲያፈላልግ የኢትዮጵያ አየር መንገድ ፈቃደኛ በመሆን ይወስዳቸዋል። አየር መንገዱ 5ቱን አውሮፕላኖች እያንዳንዱን አውሮፕላን በ 90 ሚሊየን ዶላር ከገዛ በኋላ መልሶ ለደቡብ አሜሪካ አንድ ካምፓኒ እያንዳንዱን በ 120 ሚሊየን ዶላር ይሸጥላታል። ይህ ካምፓኒ ከገዛቸው በኋላ መልሶ ለኢትዮጵያ አየር መንገድ በ 25 አመት ወል ያከራየዋል። ያ ማለት አሩሮፕላኖች እስኪያረጁ ማለት ነው። በዚህ ወል ላይ ከ 15 ሚሊየን ዶላር በላይ ኮሚሽን ለአየር መንገዱ ሃላፊዎች ተከፍሏል።

– እኒህ በሊዝ ተከራይቶ የሚያበራቸው አወሮጥላኖች የሞተር ዘይት ችግር ምክንያት እንዲሁም የተገጠመለት Trent 1000 Rolls Royce ሞተር ችግር ምክንያት 4ቱ አወሮጥላኖች ከአመት በላይ ሳይበሩ ተቀምጠዋል። የዚህ አወሮጥላን የሊዝ ክፍያ በዶላር በወር 800,000 እስከ 1.25 ሚሊየን USD ድረስ ነው። ሳይበሩ በየወሩ መንግስት 1.25 ሚሊየን ዶላር ለደቡብ አሜሪካው ካምፓኒ ይከፍላል ማለት ነው። አየር መንገዱ ደግሞ በቀን የሚያስገባውን እስከ 110 ሺህ ዶላር ያጣል።

– የኢትዮጵያ አየር መንገድ ሃላፊው የግሉ አወሮጥላን እንዳለው ተረጋግጧል (ከክንፈ ዳኛው ጋር በሽር የገዟት ናት ይባላል)። አወሮጥላኗ የተመዘገበችው Boing 767 -300 ER ET AMF በሚል ነው። አወሮጥላኗ ባብዛኛው ግብጽ እና ታንዛኒያ ትበራለች። አቶ ተወልደ በሲሽልስ የ ባለ 5 ኮከብ ሆቴል ያስገነባ ሲሆን በኢትዮጵያ አየር መንገድ የፕሮፎሽን ክፍል ውስጥ ሲሸልስ የሚሄዱ ፓይሎቶች እና ሌሎች ሰራተኞች ይህን ሆቴል እንዲጠቀሙ ይገፋፋሉ። የህወሃት እና የሜቴክ ሃላፊዎች የቅዳሜ እና እሁድ የሚያሳልፉት ሲሸልስ በዚህ ሆቴል ውስጥ ነው።

– በወጭ ሀገር ባሉ የአየር መንገዱ የቲኬት መሸጫዎች የተሰበሰቡ 67 ሚሊየን ዶላር ወደ ሃገር ቤት ሳይገባ በዛው ቀርቷል። በተጨማሪም በዶላር ለሃገሪቱ ገቢ መደረግ የነበረበት 85 ሚሊየን ዶላር እዛው ወጭ ሃገር በግለሰቦች ባንክ በማስቀረት ከሜቴክ እና ወጋገን ባንክ በወጣ የኢትዮጵያ ብር ገቢ ተደርጓል።

– የአየር መንገዱ ሃላፊ ሰራተኞችን በዘር እና በዘምድ አዝማድ በመቅጠር እንዲሁም በማባረር ተጠምዶ ከርሟል። ሁለተኛ ሚስቱን በሎስ አንጀለስ የአየር መንገዱ ጣቢያ ሃላፊ አድርጎ ሹሟል። በርድ ሳይፈቅድለት የአየር መንገዱ ሃላፊ በየ ሁለት ወሩ ጀርምን የህክምና ክትትል ያደርጋል። ይህም በሚሊየን ዶላር ወጭ አስወጥቷል።

– በባለፈው አመት በማኔጅመንት ችግር 450 አካባቢ የበረራ አስተናጋጆች፣ 80 ቴክኒሲያኖች፣ አበራሪዎች እና ሌሎች በመቶዎች የሚቆጠሩ ሰራተኞች ለቀዋል ወይም በብሄራቸው ምክንያት ተባረዋል።

– ክንፈ ዳኛው እና ተወልደ ሁነው ሜቴክ የገዛትን አወሮጥላን ለሌላ ድርጅት (ኤሽያ ውስጥ ኔፓል ውስጥ ላለ የእርዳታ ድርጅት ነው የሚል ሲሆን መረጃው በደንብ ስላልተረጋገጠ ቀጣይ ይጣራል) አከራይተዋታል። አገናኙ ተወልደ ነው።

– የአየር መንገዱ ሃላፊ ተወልድ ገብረእግዛብሄር በዘመዱ በአዲያም ገብረእግዛብሄር ስም 4 የተለያዩ ህንጻዎች አዲስ አበባ ውስጥ እያስገነባ እንደሆነ ተደርሶበታል። አዲያም ገብረእግዛብሄር የሳሙኤል ሰንሻይን ባለቤት ወሽማ ስትሆን ህንጻወቹ የሚሰሩት በሰን ሻይን ኮንስትራክሽን ነው። አዲያም ገብረ

እግዛብሄር የኢትዮጵያ ካር ጎ በመጠቀም ዘመናዊ መኪናዎችን ያለቀረጥ ከጀርመን በማስገባት እና በመሸጥ ትታወቃለች።

– ለሰራተኞች መኖሪያ ብሎ አየር መንገዱ ያሰራው ህንጻዎች ለአንድ ብሄር ልጆች ብቻ በመስጠት እንዲሁም ህንጻዎችን ለመስራት ጨረታ ያሸነፈውን ድርጅት በመተወ ለአንድ ለህወሃት ካምፓኒ (አፍሮ ዲወን) በመስጠት በሚሊዮን የሚቆጠር ብር ጠፍቷል።

– የአየር መንገዱ የህዝብ ግንኙነት ሃላፊ ባልተቤት የአየር መንገዱ ሰራተኛ ባይሆንም የአየር መንገዱ የደሞዝ መክፈያ ሊስጥ ወስጥ ስሙ ተገኝቷል። ይህም ማለት ሰራተኛ ሳይሆን ከአየር መንገዱ ደሞዝ ይወስዳል ማለት ነው።

– የአየር መንገዱ የዲጅታል ዲፓርትመንት የፖለቲካ ማስኬጃ በማድረግ ከ 120 በላይ የአይ ቲ ባለሙያቸውን በመቅጠር ሶሻል ሚዲያን በመጠቀም ህዝቡን ከህዝብ ሲያጋጩ ይወላሉ። ስሞኑን ሊታወቅ ይችላል ተብሎ በመፍራት ወደ 60 ሚሆኑትን ቀንዋል።

– አየር መንገዱ ለድራግ እንዲሁም የዘሆን ቀንድ እና የመሳሰሉ ኢሌጋል ቢዝነስ ወስጥ በመግባቱ ብዙ ሀገሮች ማስጠንቀቂያ ለአየር መንገዱ ሰተዋል።

– ለሰራተኞች መኖሪያ ገንዘብ ከ PTA ባንክ በሚሊዮን ዶላር ተበድሮ ነገር ግን ግማሹ ቤቱ ሳይሰራ የት እንደደረሰ አይታወቅም።

– 2.4 ሚሊዮን ብር ለሃጂ ተጓዦች ለተጉላሉበት ሆቴል እና ምግብ ተብሎ ወቶ የአየር መንገዱ ሃላፊዎች ተከፋፍለዋል። ይህ የሆነው የሃጂ ተጓዦች አየር መንገዱ ወስጥ ያለምግብ እና መኝታ ለብዙ ቀን እየተጉላሉ ነበር።

– አየር መንገዱ የሚያሰራው ሆቴል ኦዲት ሲደረግ እጅግ ብዙ ገንዘብ የፈጀ ሲሆን ከ 45 ሚሊዮን ብር በላይ ለማን እንደተከፈለ የማይታወቅ ገንዘብ ማባከን ተገኝቶታል።

– በአየር መንገዱ ቅጥር ግቢ ወስጥ ሁለት የምድር ወስጥ እስር ቤት ተገኝተዋል። በዚህ እስር ቤት ወስጥ ሰራተኞች ተደፍረዋል፤ ሞተዋል።